

– Whisky er ein stór inntøkukelda

*Tað skuldi ikki verið neyðugt at sagt tað, men whisky stav-
ar frá Skotlandi og tí eru skotar sera stoltir av. Men teir
drekka minsta partin av tí sjálvir. Heili 80 prosent av »lív-
ins vatni« fer til útflutnings. – Whisky er ein stór inntøku-
kelda fyri búskapin, siga skotar*

ORD OG MYNDR
SVEINUR TRONDARSON

Summum dámar tað væl,
meðan onkur ikki dámar tað
so væl.

Tað eru eisini nøkur, sum
eru í so glæði fyri tað. Men
tað eru eisini onnur, sum
hata tað. Tað fær ikki verið
øðrvísi.

Men skotar eru sera stoltir
av tí. Teir elska tað - fyri at
siga tað sum tað er.

Tað er whisky vit tosa
um.

Whisky, sum tað verður
gjørt í Skotlandi. Í landinum
har tað var uppfunnin.

Har siga tey, at tey einastu
í heiminum, sum duga at
gera whisky eru skotar og
eingin annar.

Whisky verður framleidd
í einum ótalið av londum í
dag. Enntá japanar eru farn-
ir at framleiða hesar, fyri
skotar, gultu dropar.

Men tað verður onga-
staðni gjørt so væl sum í
Skotlandi - siga skotar.

Tað er líka so vist, sum at

Møguleikarnir eru nógvir.
Onkur slagin er merkt av
brendum torvi.

Okkurt annað av at tað er
framleitt úti á oyggjum við
vesturstrond Skotlands. Tey
sløgini smakka av saltvatn-
ið, siga teir - líka veit eg.

Ein rimmar inntøkukelda

Hóast ikki øllum dámar
slagin, so er tað ein sann-
roynd, at whisky er ein
rimmar inntøkukelda fyri
skotska búskapin.

Tað er nevnliga so, at
skotar sjálvir drekka minsta
partin av tí whiskyngd teir
framleiða.

Av samlaðu nøgdini
útflýta skotar nevnliga heili
80 prosent.

Hetta gevur ikki so lítið í
kassan heldur.

Útflutningurin av hesi
vátu vøru, kom sambært
ferðaleiðara okkara upp á
íkkí minni enn 2.200 mió.
bretsk pund í 1997. Hetta
svarar til 22 mia. føroyskar
krónur.

størstu framgongdina í hes-
um døgum.

Umstøðurnar hava lagað
tað so, at Skotland er vorið
eitt sera hugavert land fyri
alheims teldufyrirøk, og tí
hava fleiri eysturlendskar
teldufyrirøk fingið sær
europeiska miðstöð í Skot-
landi.

Men kreppan í fjareystri
merkist nú eisini í Skot-
landi.

Stutt frá motorvegnum utt-
anfyrir Dunfermline stendur
eitt stórt skeltið við áskrift-
ini:

»Dunfermline bjóðar Hy-
undai vælkomnum«.

Eysturlendska fyrirkonan
byggi bygningin fyri fáum
árum síðan fyri eina heila
milliárd, men hann verður
ongantið tikið í nýtslu, ors-
akað av kreppuni í Fjar-
eystrið.

Gud vitið um tað mann
hava fingið fylgjur fyri
nakran hjá Hyundai

Ferðafólkin vitjað

Men aftur til whiskyfram-

Hetta træið, sum stóð í »bakgarðinum« var so krunkasvart at siggja til og orsøkin
sigt at verða whiskyframleiðslan

nokk fleiri, sum kenna
meira til slagin.

Sera snøgt økið, og lógið
at hugsa sær hvussu friðar-
ligt tað er á einum sovorn-
um stað.

Tí tey, sum njóta slíka
vøru eru ikki altíð so frið-
arlig ...

Skal liggja í trý ár

Men tað er kanska tí, at tað
er ein longri proces, at fram-
leiða - og selja - whisky.

Tí tað er einaferð so, at
skotsk lóg sigur, at tað skal
liggja á goymslu í ikki
minni enn trý ár, áðrenn tað
kann brúkast.

Trý ár

Men tað liggur væl.

Tá framleiðslan er liðug,
verður tað koyrt upp í eiki-
tunnur. Ongantið nýggjar
tunnur. Altíð brúktar.

Onkrar eru brúktar til

sherry, aðrar til portvín. Teir
siga, at tað hevur nakað við
smakkin at gera - og litin.

Har liggja tær so og bíða.
Onkrar í trý ár. Aðrar í nóg-
v longri tíð. Upp í 24 ár.

Tann eina tunnan, sum lá
har, hevði ligið síðan 1964
- vit eru javngomul, tunnan
og eg - og hon liggur har
enn. Púra órørd.

Og hon fær frið. Á einum
skelti við inngongdina til
goymsluna stendur at lesa:
»Verið friðarlig, tí whisky
svevur inni her, og skal ikki
vekjast«.

Trøini svørt

Um tað er tann svartar sam-
vitskan hjá skotum ella ikki,
skal verða ósagt, men
whiskyframleiðslan hevur
ávirkan á okkurt.

Á trøini.

Tey gerast svørt, tey sum

standa nærhendis.

Kvinnan, sum vísti okk-
um runt, var ikki greið yvir
hví tað var so, men hon helt
skemtandi fyri, at tað kundi
verða at trøini vóru svartar
samvitskan hjá skotum.

Tá vit nú hugdu kring
okkum, so søðu vit, at eisini
bygningarnir vóru litaðir
svartir av onkrum.

Tað sær eitt sindur lógið
út, men soleiðis er tað við
so mongum.

Men hetta kann roynast.
Um ein ferð til Skotlands.
Ikki nýtist einum at fara til
Blair Athol. Tað eru so øgi-
liga nógvir aðrir framleið-
arar spjaddir ymsastaðni í
Skotlandi, so tað ber altíð
til at finna onkran

Tað høvdu passað nógvir litrar av Whisky í hesa tunnuna. Blair Athol Distillery er ein
partur av fyrirkoni, sum framleiðir Bells

skotar ganga í kilti.

At bryggja er ein kunstur í sær sjálvum

Orsøkin til at skotskt
whisky er nakað heilt serligt
er vatnið, siga skotarnir.

Tað er nakað í tí, sum ger,
at tað verður roknað, sum
lívins vatn.

Og so er tað sjálvandi eis-
ini tann mátin, sum bryggi-
arin arbeiðir uppá, siga teir.

Tað er ein »kunstur« í sær
sjálvum at bryggja og tað
vita teir sum framleiða
whisky.

Og tað er eisini ein
kunstur at fáa tað at smakka,
sum tað »eigur«.

Ymiskt er hvør gómin
smakkar tað, men tað eru
so nógvir framleiðarar í
Skotlandi, at har skuldi ver-
ið okkurt fyri einhvønn
smakk.

So tað var kanska brenni-
vinsframleiðslu føroyingar
skuldu farið undir, heldur
enn at bora eftir olju

Oljufarmleiðslan dálkar í
hvussu er nógvir meir enn hin
ger.

Telduindnaðurin størst

Fyri at gera tað greitt, so
útflýta skotar ikki bara
whisky. Hóast tað er ein stór
vinna, so er hon ikki størst
- minni enn so.

Skotar útflýta, sum verða
mann rættiliga nógva olju.
Eisini útflýta teir seyðakjöt
og vøru úr seyðauil, so eis-
ini her hava føroyingar nak-
að at læra av skotum.

Men tann størsta útflut-
ningsvinnan í Skotlandi er tó
hvørki whisky, olja ella
seyður.

Tað er nevnliga skotska
telduvinnan, sum hevur

leiðararnar.

Teir eru, sum øll onnur í
Skotlandi greiðir yvir, at tað
er spennandi fyri ferðafólk
at siggja, hvussu tey fram-
leiða hesar vøru.

Tí hava tey eisini latið
upp fyri vitjandi og tey eru
heldur ikki so fá í talið.

Eitt nú hevur tann fyri-
tøkan vit vitjaðu, ikki færri
enn 60.000 gestir um árið.

Ferðafólkin gjalda fyri at
verða vist runt. Tá er ein lítill
snapsur íroknaður, men
skalt tú hava meir, so kostar
hann eitt pund.

Bells var har sjálvur

Fyrirkonan vit vitjaðu liggur
í Pitlochry og eitur Blair
Athol Distillery.

Tað sigur kanska føroy-
ingum ikki so nóg, men
siga vit, at teir eru ein partur
av Bells fyrirkoni, so eru

Gamli Bells sjálvur situr á loftinum í handlinum, sum er knýttur at Blair Athol Distillery,
og onkur var, sum fegin vildi heilsa uppá gamla knarkin, men hann ónti ikki aftur